

Examenul de bacalaureat 2011

Proba E. c)

Proba scrisă la Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (licee ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

Varianta 5

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Asemenea măsuri aspre luate împotriva clasei boierești, ca și faptul că [Vlad] Țepeș își recruta dregătorii nu numai din rândurile vechii boierimi [din Țara Românească], ci mai ales din acelea ale oamenilor devotați lui, au [ca urmare] (...) încordarea relațiilor dintre domn și marea boierime, care a căutat să-l înlocuiască din domnie.”

(N. Stoicescu, *Vlad Țepeș*)

B. „Deși considerat de unii istorici ca fiind reprezentant al regimului așa-zis <nobiliar>, Matei Basarab a fost destul de ferm cu boierii, cărora nu le îngăduia abuzuri, pedepsind cu asprime pe cei ce nu se supuneau autorității centrale. (...)

Întărirea poziției domnului în statul feudal se reflectă și în conținutul legiuirii *Îndreptarea legii* - prima operă de acest fel tipărită în Țara Românească - care recunoaște unele din drepturile regaliene ale voievodului; el este singurul în măsură să fixeze taxele vamale și să acorde scutiri, se bucură de privilegii speciale pentru proprietățile sale (...).”

(N. Stoicescu, *Matei Basarab*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați statul medieval românesc la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Numiți „legiuirea” la care se referă sursa B. **2 puncte**
3. Numiți câte un domnitor precizat în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că puterea domnitorului se consolidează prin atribuțiile din domeniul economic. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, două informații aflate în relație cauză – efect selectate din sursa A. **7 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la implicarea românilor în relațiile diplomatice din Evul Mediu. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a acțiunilor militare desfășurate de români în Evul Mediu. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„După războiul din Etiopia [1935-1936], Mussolini începe să-și pună întrebarea asupra gradului de aderare a maselor la regimul său și asupra șanselor pe care acesta le are de a supraviețui. (...) Influențat de eficacitatea hitleristă, Mussolini trasează fascismului ca sarcină prioritară făurirea unui <om nou> având anumite trăsături specifice (...) și care se opune stilului decadent al vieții burgheze. (...)

Cât despre adeziunea mai strânsă a maselor la obiectivele principale ale fascismului (...), consensul obținut de regim, cu câțiva ani mai devreme, este serios determinat. Accentuarea totalitarismului, copierea modelului străin pe care italienii îl resping imediat, teama de un conflict a cărui inevitabilitate Mussolini o afirmă permanent, ca și efectele persistente ale crizei (...) contribuie toate la îndepărțarea unei mari părți a populației transalpine de regimul mussolinist. Așa încât, o opoziție ascunsă începe să se manifeste chiar în interiorul partidului, în special în rândurile tinerilor. Declanșat împotriva voinței aproape unanime a poporului italian, războiul [al Doilea Război Mondial] va arăta brusc conducătorilor săi fisurile unui regim aparent perfect până în 1939 și care servește de model unei părți importante a claselor conducătoare din Europa aflată în plină criză.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numeți un spațiu istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, atitudinea poporului față de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. **2 puncte**
3. Menționați liderul politic și o ideologie la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la <omul nou>. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la „adeziunea” populației față de regimul politic, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia existența unei ideologii totalitare este o caracteristică a Europei, în a doua jumătate a secolului al XX-lea. (Se punctează pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern și relațiile internaționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea, având în vedere:

- prezentarea unui proiect politic din secolul al XIX-lea, care a contribuit la formarea statului român modern;
- menționarea a două fapte istorice desfășurate în statul român pentru modernizarea acestuia, în secolul al XIX-lea;
- menționarea a două acțiuni desfășurate de România în relațiile internaționale din secolul al XIX-lea și precizarea unei asemănări între acestea;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul statului român în relațiile internaționale din prima jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.]